

ȘOFER

PROFIL OCUPAȚIONAL

Descrierea ocupației: Practicanții unei astfel de ocupații realizează buna funcționare a autovehicolului, conducerea acestuia pe drumurile publice conform regulilor de circulație în vigoare, transportând persoane sau diverse materiale.

Cod COR: Fără cod(grupa 832)

A. Sarcini principale

Această componentă cuprinde acele sarcini aferente unei ocupații care au cea mai mare importanță pentru ocupația respectivă și permit diferențierea între o persoană cu performanțe ridicate în profesia respectivă (expert) și o persoană cu performanțe reduse (novice).

- Conduce autovehiculul în efectuarea transportului de călători și marfă;
- Pregătește autovehiculul înainte de plecarea, verifică starea tehnică și dotarea cu echipamente speciale: trusă medicală, antiderapant, lopățică, piese de schimb, scule și dispozitive necesare în caz de nevoie pe parcursul cursei desfășurate;
- Execută transportul pe rutele și traseele indicate în foaia de parcurs, eliminând întreruperi sau întâzieri;
- Stabilește graficele cursei, opriri în stații și la destinație, conform orarului stabilit;
- Aspiră și curăță interiorul mașinii, spală și lustruiește exteriorul;
- Întocmește foile de parcurs în conformitate cu activitatea efectuată în cursă
- Predă autovehiculul la garaj împreună cu documentele necesare, imediat după încheierea cursei;
- Întocmește rapoarte pentru fiecare cursă referitoare la comportamentul tehnic al autovehiculului, evenimentele rutiere, defecțiunile apărute, accidentele produse sau probleme ivite în procesul de transport marfă-persoane;
- Aplică normele de circulație pe drumurile publice, normele de protecția muncii și intervenție în caz de accidente;
- Localizează și analizează defecțiunea apărută, realizând repararea acesteia pe loc sau anunțând dispecerul serviciului reparații;
- Stabilește și aprovizionează autovehiculul cu necesarul de piese de schimb, combustibil și lubrifianți necesari pentru realizarea cursei;
- Execută reparații minime cum ar fi: curățirea bujiilor, schimbare cauciucuri, becuri, etc.

- Realizează regulat activități de mentenanță/rutină a autovehiculului: reglarea presiunii în roți, alimentarea cu combustibil, apă, ulei, verificarea farurilor, frânelor, cauciucurilor;
- Realizează revizia și controlul periodic al autovehiculului privind starea tehnică;
- Supraveghează îmbarcarea/debarcarea sau încărcarea/descărcarea autovehiculului pentru a se asigura de realizarea în condiții optime a cursei;
- Verifică conținutul încărcăturilor de pe inventar comparativ cu documentele de transport;
- Prezintă bonuri, facturi, chitanțe și încasarea plății pentru bunuri livrate sau biletele persoanelor transportate;

B. Contextul muncii

Această componentă conține informațiile esențiale despre mediul în care practicanții unei ocupații își exercită activitățile menite să ducă la îndeplinire sarcinile aferente și eventualele riscuri la care aceștia se expun.

B₁. Mediul fizic

- Majoritatea activităților se desfășoară în spațiu neprotejat (curse în țară și străinătate)

B₂. Mediul socio-organizațional

- Cele mai multe sarcini sunt structurate și repetitive
- De obicei munca se desfășoară după un orar fix
- Nu au foarte mare libertate de decizie dar suportă consecințele erorilor
- Sunt foarte frecvente interacțiunile interpersonale față în față cu clienții
- Incidența situațiilor conflictuale este uneori ridicată

B₃. Riscuri. Alte notificări speciale

- Poate apărea riscul de accidentare

C. Nivelul de educație și calificare

Exercitarea oricărei ocupații necesită un anumit traseu de educație sau training finalizat printr-o calificare. Conform Cadrului European al Calificărilor (EQF) există 8 niveluri de calificare (N1-N8).

- Studii nivel liceal
- Nivel de calificare: N4

D. Cunoștințe și deprinderi

Cunoștințele colecții de informații relaționate, specifice unui domeniu. Ele sunt rezultatul învățării formale sau non/informale. Deprinderile sunt cunoștințele procedurale, adică blocuri de cunoștințe despre cum să faci o activitate (proceduri, strategii, tehnici), de regula cu o anumită unealta.

Cunoștințe referitoare la:

- Transport
- Mecanice
- Servicii clienți și personal
- Limba română
- Producție și procesare
- Limbă străină

Tipuri de deprinderi

- Deprinderi folosite în învățare
- Deprinderi sociale
- Deprinderi de muncă cu sisteme tehnice
- Deprinderi de gestionarea resurselor

E. Aptitudinile

Aptitudinea reprezintă un set de procese cognitive, psihomotorii sau senzoriale necesare pentru a obține performanță într-o gamă de activități. Succesul în activitatea respectivă presupune pe lângă aptitudini, un set de cunoștințe dobândite printr-o rută educațională.

E1. Aptitudini cognitive

Aptitudine	Nivel de dezvoltare				
	1 (minim)	2 (mediu inferior)	3 (mediu)	4 (mediu superior)	5 (maxim)
1. Abilitatea generală de învățare			X		
2. Aptitudinea verbală			X		
3. Aptitudinea numerică		X			
4. Aptitudinea spațială			X		
5. Aptitudinea de percepție a formei			X		
6. Abilități funcționarești		X			
7. Rapiditatea în reacții			X		
8. Capacitatea decizională			X		

E2. Aptitudini psihomotorii (A_P), senzoriale (A_S) și fizice (A_F)

Aptitudini psihomotorii

- Dexteritate manuală
- Coordonarea membrilor

- Controlul instrumentelor
- Rapiditatea mișcării membrelor
- Viteză ajustării răspunsului în funcție de stimul

Aptitudini senzoriale

- Acuitate auditivă
- Acuitate vizuală
- Vedere la distanță
- Vedere nocturnă
- Discriminare cromatică
- Percepție tridimensională
- Claritate în vorbire

Aptitudini fizice

- Rezistență fizică
- Coordonarea trunchi-membre

F. Alte caracteristici relevante

Cele mai importante caracteristici, altele decât cunoștințe, deprinderi și abilități (Knowledge, skills, abilities - KSA) sunt: interesele, surse ale satisfacției profesionale și caracteristicile de personalitate.

F1. Interese

Primele trei tipuri de interese în ordinea relevanței sunt:

R S C (realist, social, convențional)

F2. Surse ale satisfacției profesionale

- Activitate
- Serviciul în folosul celorlalți
- Stabilitatea locului de muncă
- Relaționare
- Compensații

F3. Caracteristici de personalitate

- Practicantul unei astfel de ocupații ar trebui să fie o persoană orientată spre acțiune, conștiincioasă și serioasă, riguroasă în realizarea sarcinilor. Capabilă să efectueze timp îndelungat același tip de sarcini, cu un bun echilibru emoțional și în situații de stres.

G. Perspectiva pe piața muncii

Perspectiva pe piața muncii se referă la dinamica dezvoltării ocupației respective în raport cu ansamblul ocupațiilor prezente pe piață. Sunt utilizate trei categorii de notații care semnifică tot atâtea tendințe: creștere (dinamica ocupației e mai mare decât celelalte ocupații per ansamblu), stagnare (dinamica ei este similară cu a altor ocupații) și scădere (dinamica este sub nivelul ansamblului ocupațiilor)

- Creștere

H. Categoria de salarizare

Raportarea unui salariu la salariul minim pe economie este un indicator relativ constant și foarte informativ, independent de fluctuațiile salariale. Ca atare vom avea ocupații cu salariu minim și ocupații de $n \times$ salariul minim, unde n poate fi și un interval (ex. „2-4” x salariul minim).

(2,5 - 3) X Salariu minim pe economie

I. Ocupații similare

Sunt prezentate 2-5 ocupații care fac parte din aceeași grupă, conform opiniei specialiștilor

- Șofer de autoturisme, camioane și camionete
- Șofer autobuz
- Șofer autosanitară